

Anitera o.p.s.

komplexní služby v oblasti terapií za pomoci zvířat

Sídlo: Vavřenova 1440/2, 142 00 Praha 4

IČ: 284 89 021, DIČ: CZ28489021, číslo konta: 225977760/0100

E-mail: info@anitera.cz, Weby: www.anitera.cz a www.animoterapie.cz

ŘÁD OCHRANY ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÉM VYSTOUPENÍ – ZKOUŠKÁCH CANISTERAPEUTICKÝCH PSŮ ORGANIZOVANÉ OBECNĚ PROSPĚŠNOU SPOLEČNOSTÍ ANITERA o.p.s.

Článek I.: Identifikační údaje pořadatele pořádajícího veřejné vystoupení

1. Tento řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení – zkouškách canisterapeutických psů byl zpracován a je určen pro obecně prospěšnou společnost Anitera o.p.s., se sídlem Vavřenova 1440/2, 142 00 Praha 4, IČ: 284 89 021 (dále jen „pořadatel“).
2. Anitera o.p.s., jako organizátor veřejného vystoupení, v souladu s ustanovením zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vydává po projednání a schválení Ministerstvem zemědělství tento "Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení - zkouškách canisterapeutických psů organizovaném obecně prospěšnou společností Anitera o.p.s." (dále jen "Řád").

Článek II.: Účel Řádu

1. Účelem Řádu je metodicky stanovit podmínky zvířat a pravidla k předvádění zvířat při veřejném vystoupení podle současných požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu, kde se ověřuje zda chování a povahové vlastnosti psa umožňují jeho využití pro rozvoj lidské osobnosti v zařízeních sociální péče, zdravotnictví a/nebo školství, např. v rehabilitačních centrech, střediscích rané péče, integračních centrech, speciálních a běžných školách, domovech důchodců atd.
2. Tento Řád neumožňuje použití zvířat pro přípravu a provedení triků nebo výkonů v divadelním a varietním představení, filmu, televizním programu nebo podobném veřejném představení.
3. Řád nenahrazuje ustanovení a podmínky stanovené právními předpisy, zejména zákonem č.246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (např. doklad o provedení stanovených vyšetření zvířat, kontrola zdravotního stavu psů).
4. Zkoušením canisterapeutických psů se zjišťuje jejich připravenost pro praktický výkon canisterapie, tedy pro kontakt s lidmi, zejména s lidmi se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním

Článek III.: Druh zvířat, která se veřejného vystoupení účastní

1. Řád se vztahuje na canisterapeutické zkoušky, kterých se účastní zvířata zdravá a v dobré kondici, psi a feny (dále jen „psi“), malých i velkých plemen, s průkazem i bez průkazu původu. Maximální počet jedinců na veřejném vystoupení nesmí přesáhnout 30 během jednoho dne.

2. Nejnižší věkovou hranicí je 15 měsíců. V případě, že není k dispozici doklad určující datum narození psa, odhadne věk psa při vstupní prohlídce veterinář.
3. Horní věková hranice je stanovena kondicí a zdravotním stavem psa. U psů, jejichž pokročilý věk nebo zdravotní stav může vznést pochybnosti o vhodnosti pro canisterapeutickou praxi, může psovod doložit zprávu od ošetřujícího veterináře. V případě pochybností je však rozhodující stanovisko veterináře provádějícího vstupní prohlídku.
4. Podle tohoto Řádu se veřejného vystoupení nezúčastní:
  - a) štěňata obou pohlaví, jsou-li mladší 15 měsíců
  - b) hárající feny, březí feny ve druhé polovině březosti, kojící feny
  - c) psi zranění, nemocní nebo podezřelí z onemocnění, které by ovlivnilo jejich výkon nebo jim působilo bolest, utrpení nebo poškození jejich zdravotního stavu, nebo ohrozilo stav klienta
  - d) psi agresivní vůči lidem a ostatním psům, (projevili-li se taková agrese kdykoli během veřejného vystoupení, tj. například i v době čekání na zkoušky nebo venčení, budou taková psi vyloučeni ze zkoušek a vykázáni z prostorů)
  - e) psi pod vlivem zakázaných látek (doping), nebo které účastník (chovatel) odmítl podrobit vyšetření, jež bylo při podezření z užití těchto látek požadováno k jejich zjištění
  - f) psi, kteří nebyli na veřejné vystoupení připravováni a jejichž kondice neodpovídá předpokládané zátěži
  - g) psi se zákrokem provedeným v rozporu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zejména psi s kupírovanými ušima
  - h) psi, kteří jsou v léčbě; taková psi se mohou účastnit pouze po vyšetření veterinárním lékařem a s jeho souhlasem,
  - i) psi přepravení na veřejné vystoupení nevhodným způsobem, přepravním prostředkem nebo za podmínek, které nejsou v souladu s tímto Řádem.
5. Veřejného vystoupení se nemohou zúčastnit psi, kteří neprošli veterinární kontrolou a nemají platná očkování. V případě, že se v prostorech veřejného vystoupení pohybují psi, kteří se přímo neúčastní canisterapeutických zkoušek (psi ve výcviku, psi hostů či organizátorů apod.) i tito psi musejí mít odpovídající očkování.

Článek IV.: Způsob manipulace se zvířaty s popisem a charakteristikou činností prováděných se zvířaty

1. Přesný způsob manipulace se zvířaty, s popisem a charakteristikou činností prováděných se zvířaty během veřejného vystoupení je uvedeno v popisu jednotlivých disciplín zkoušek. Disciplíny nemusí následovat v uvedeném pořadí.
2. Canisterapeutické zkoušky se konají ve vnitřních prostorech. Účastníci jsou rozděleni do skupinek, přičemž ve skupince jsou společně maximálně 4 psi. Psi ostatních psovodů nebo hostů nejsou během zkoušení v místnosti přítomni. Ostatní psovodi, kteří chtějí sledovat průběh zkoušek jsou povinni si zajistit péči o svého psa mimo zkušební místnost. Kromě zkušebních komisařů a figurantů mohou být v místnosti přítomni také hosté a veřejnost.
3. Má-li psovod několik psů, se kterými chce projít zkouškami, může se zúčastnit vždy s jedním psem v jedné skupince. Takový psovod je povinen zajistit péči o své další psy po dobu, kdy je ve zkušební místnosti.
4. Jeden pes může projít zkoušky maximálně 2x během jednoho dne, tak, aby měl v průběhu dne dostatek času k regeneraci a odpočinku. Pořadatel psovody individuálně poučí o nutnosti této regenerace a doporučí vhodné řešení (nerušené místo ke spánku, možnosti vycházek) s ohledem na prostory a okolí.

Popis jednotlivých disciplín

A/ Veterinární prohlídka

1. Celková prohlídka

Členové zkušební komise jsou přítomni již při vstupní veterinární prohlídce, která zahrnuje kontrolu uší, očí, zubů, čenichu, análního otvoru (případně genitálií), funkčnosti kloubů, stavu srsti a celkové kondice psa, poslech stetoskopem.

Hodnotí se: Reakce a trpělivost psa. Pro posouzení zkoušející konzultují reakce s veterinářem.

B/ Poslušnost a ovladatelnost

1. Přivolání za ztížených podmínek

Psovod uvolní psa v blízkosti hrajících si osob. Osoby se snaží upoutat pozornost psa a zapojit do hry. Psovod po chvíli psa přivolá.

Hodnotí se: Ochota a rychlost přivolání, vstřícnost k hrajícím si osobám

2. Ovladatelnost

Psovod dá psovi povel „sedni“ a následně po jeho vykonání povel „lehni“.

Hodnotí se: Ochota a rychlost plnění povelů

3. Odložení s rušivými vlivy

Psovod dá psu povel k ulehnutí nebo usednutí a zůstání na místě a vzdálí se. Během odložení kolem psa projde v jeho blízkosti figurant. Na pokyn rozhodčího si psovod jde pro psa.

Hodnotí se: Klid psa a setrvání na místě v délce 2 - 5 min

4. Vzrušivost a zklidnění

Psovod psa rozdovádí hrou. Na pokyn rozhodčího psovod psa musí zklidnit.

Hodnotí se: Ochota a rychlost zklidnění

5. Hra s cizí osobou

Figurant si začne hrát se psem, psovod může psa usměrnit ke hře s figurantem.

Hodnotí se: ochota psa usměrněně komunikovat s cizí osobou

6. Chůze psa na vodítku

Psovod se psem na vodítku na pokyn zkoušejícího jde ve větším kruhu. Na pokyn zkoušejícího změni směr chůze. Následně na pokyn přijdou před zkoušejícího, kde se se psem zastaví. Po dobu výkonu tohoto cviku jde pes na volně prověšeném vodítku.

Hodnotí se: Ochota a poslušnost

7. Chůze s rušivými vlivy

Psovod se psem na vodítku chodí v kruhu, figuranti a rozhodčí simulují rušivé vlivy známé z běžné terapeutické praxe, např. kolem projde člověk a upadne, poblíž někdo otevře deštník, upustí se berle, jinému upadne taška s plechovkami.

Hodnotí se: Chování a reakce

8. Chůze a ovladatelnost figurantem

Psovod předá psa na vodítku figurantovi, ten se s ním projde po místnosti a odejde z dohledu psovoda.

Psovod může dát psu povel k následování figuranta.

Hodnotí se: Ochota a chování

C/ Speciální canisterapeutická část

1. Kontakt s cizími lidmi a psy

Psovodi se svými psy vytvoří skupinku, kde spolu hlasitě hovoří, podávají si ruce. Psi jsou na prověšeném vodítku. Rozhodčí postupně obejde hlouček a pohladí všechny psy.

Hodnotí se: Chování a reakce

2. Manipulace a omezení pohybu

Psovod psa položí na bok, na záda, pokud může, zvedne ho, poponese. Totéž udělá figurant nebo zkoušející. Je-li pes příliš těžký, poponesou jej společně psovod s figurantem. Figurant psa pevně obejmě, přitulí se. Pes nesmí projevit známky zneklidnění, strachu nebo agresivity.

Hodnotí se: Chování a reakce

3. Hlazení a česání

Pes sedí nebo leží a je česán. Je také hlazen, i neobratně, na různých částech těla, a to i několika osobami najednou. Účelem je simulace neobratnosti postižených klientů nebo dětí.

Hodnotí se: Trpělivost a reakce

4. Reakce na invalidní vozík, chodítko a/nebo berle

Psovod se psem na vodítku se mívá s osobami na invalidním vozíku a o berlích/chodítku, které se pak jednotlivě pokusí o navázání kontaktu se psem. Figurant s berlemi zvedne ruku s berlí. Při blízkém kontaktu se psem bude vozík zabezpečen proti pohybu (zabrzdněn a jištěn figurantem).

Hodnotí se: Chování a reakce

5. Reakce na nezvykle se pohybující osobu

Figurant se směrem ke psu pohybuje nepřírozeným způsobem - po čtyřech, kulhavě, kolébavě a podobně. Osoba může vydávat neobvyklé zvuky, naznačit neobratný kontakt se psem. Pes má v přítomnosti psovoda zůstat klidný, může se osobě vyhnout.

Hodnotí se: Chování a reakce

6. Reakce na ležící osobu

Figurant leží na posteli, na matraci nebo na zemi na dece. Psovod se psem na vodítku k němu přistoupí, figurant si jej pohladí, podá mu pamlsk nebo hodí hračku. Figurant se může psu schovat pod deku a vydávat různé zvuky, např. za pomoci pískací hračky.

Hodnotí se: Chování a reakce

7. Podávání pamlsku

Zkoušející nebo figurant nabídne psu pamlsk různými způsoby – z roztažené dlaně, sevřené dlaně, ze špetky, z misky. Psovod může psa usměrnit povelům k opatrnosti.

Hodnotí se: chování a opatrnost přijmutí pamlsku

D. Polohování

Dispozice k polohování

Figurant si lehne na deku nebo na postel, psovod k němu přistoupí a bez násilí psa napolohuje. S ohledem na velikost psa vyzkouší polohy podél těla, za hlavou a pod kolena (dle potřeby se figurant podloží polštářem tak, aby pes nebyl nepřiměřeně zatížen). Pes by se měl nechat napolohovat psovodem a setrvat v klidu. Zjišťují se dispozice psa k polohování, při zkoušce se neočekává terapeutický účinek.

Hodnotí se: Chování a reakce

E. Týmová práce, přátelskost a společenskost

1. Týmová práce

Sleduje se po celou dobu zkoušky.

Hodnotí se: sehranost týmu, chování psovoda ke psu, reakce psa na psovoda

2. Přátelskost a společenskost

Sleduje se po celou dobu zkoušky.

Hodnotí se: nálada a vstřícnost psa, komunikativnost

Článek V.: Zařízení, vybavení, pomůcky pro manipulaci, předvádění nebo jinou činnost se zvířaty

1. Pes je po celou dobu konání veřejného vystoupení v zařízení voděn psovodem na obojku a vodítku nebo postroji. Pouze některé disciplíny se vykonávají na volno.
2. Veterinární prohlídku provádí pověřený veterinář nebo veterinářka ve zdravotnickém plášti, který má s sebou dezinfekční ubrousky, čistý ručník, mýdlo, fonendoskop. K dispozici je umývadlo nebo nádoba s dostatkem čisté vody na mytí rukou při manipulaci se psem při veterinární prohlídce.
3. Další pomůcky potřebné k veřejnému vystoupení:
  - a) čisté lůžko nebo simulované lůžko
  - b) povlečený polštář a přikrývka, další polštář na polohování
  - c) bílý plášť
  - d) invalidní vozík, chodítko a/nebo berle
  - e) zvukové hračky, plechovky v tašce, deštník
  - f) psí hřebeny a kartáče
  - g) miska na vodu a pamlsky pro psa.
4. Pomůcky a povinné vybavení účastníka veřejného vystoupení:
  - a) očkovací průkaz s aktuálními záznamy o očkování
  - b) přepravka, deka nebo pelíšek pro odpočinek psa
  - c) krmivo pro psa
  - d) voda po dobu přepravy (na místě přístup k vodě zajistí pořadatel)
  - e) misky na vodu a krmivo

- f) dobře padnoucí obojek a/nebo halti ohlávka (zákaz použití ostnatých, elektrických, elektronických, stahovacích obojků nebo řetízků bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky)
  - g) krátké pevné vodítko (cca do 2 metrů), postroj
  - h) pamlsky
  - i) oblíbené aporty a hračky
  - j) sáčky na exkrementy
  - k) hadr na utírání tlapek při vstupu do budovy
  - l) kartáč nebo hřeben, případně další pomůcky pro péči o psa.
5. Nejsou používány pomůcky, s nimiž by mohlo dojít k poškození zdraví, bolesti nebo snížení pohody canisterapeutického psa. Pro práci se psem se zpravidla přednostně používají vlastní pomůcky (vodítka, postroje) a oblíbené hračky, na které je zvyklý.
6. V souvislosti s výcvikem a hodnocením výkonu canisterapeutických psů se nesmí používat podněty nebo bolest vyvolávající pomůcky, které by způsobily zjevné poranění nebo negativní změny v činnosti nervové soustavy. Při zkoušce je náprah (berle, ruky, nohy) jenom náznak – nedochází při nich k fyzickému kontaktu se psem. Míra hluku při testování reakce na zvukové podněty je úměrná zvukům, se kterými se pes může setkat v běžném životě (v dopravě, na ulici apod.).
7. Psovod zajistí po celou dobu veřejného vystoupení pravidelné venčení s možností vyměšování a pohybových aktivit (minimálně 4x denně).

Článek VI.: Prostory, ve kterých se veřejné vystoupení provádí a prostory k ustájení

1. Pořadatel v místě veřejného vystoupení před zahájením a v průběhu veřejného vystoupení zajistí:
  - a) vhodné místo a vybavení pro vykládání zvířat
  - b) dostatečný zdroj zdravotně nezávadné pitné vody
  - c) aby prostor pro zvířata a jejich vybavení minimalizoval riziko jejich poranění
  - d) zabezpečení zvířat před nepříznivým počasím a výraznými rozdíly v klimatických podmínkách
2. Veřejné vystoupení se koná v prostorách zařízení, kde je dobře udržovatelná podlaha, prostory jsou snadno větratelné či vytápěné, podle ročního období. V dosahu jsou prostory pro odpočinek a údržbu psů. Areál, kde se konají zkoušky má dostatečné prostory k venčení a výběhu psů.
3. Prostory, ve kterých se veřejné vystoupení koná, jsou předem kontrolovány pořadatelem, aby nemohlo dojít k poškození zdraví u psů (výskyt nebezpečných předmětů - kovové, skleněné, ostré předměty), případně zabezpečí opatření k předcházení poranění canisterapeutických psů.
4. V prostoru veřejného vystoupení není dovoleno volné pobíhání psů nebo jiných zvířat. Psovod musí mít stále pod kontrolou svého psa.
5. Pořadatel v místě veřejného vystoupení před zahájením a v průběhu zajistí:
  - a) prostor pro případnou izolaci poraněných nebo nemocných psů
  - b) vymezení vhodných prostorů pro výkon jednotlivých disciplín, s dostatečně velkým manipulačním prostorem tak, aby manipulace se zvířaty byla bezpečná a bezbolestná.
  - c) kontrolu při využití prostor pro zvířata, při udržování čistoty, v případě uzavřených prostor zajištěno jejich pravidelné větrání, aby se minimalizovaly negativní vlivy vyvolané prostředím
  - d) zabezpečení prostor pro zvířata před přístupem jiných zvířat (např. toulavých psů)
  - e) podmínky pro provádění veterinární péče a poskytnutí první pomoci zvířatům psovodem a pro případ odborného zákroku zajistí její pohotovostní poskytnutí veterinárním lékařem
  - f) zabezpečení prostoru a organizuje v nich parkování dopravních prostředků tak, aby se minimalizovalo riziko možného utrpení zvířat, které se zúčastní veřejného vystoupení.
6. Krmení canisterapeutických psů po dobu veřejného vystoupení je prováděno individuálně psovody podle návyku jednotlivých psů. V případě jednodenního i vícedenního veřejného vystoupení psovod zajistí dostatek kvalitního krmení (minimálně 1x denně) a tekutin pro psa (přístup 24 hodin denně), vhodný prostor k nerušenému odpočinku (pelíšek, deka, přepravka). V případě vícedenních akcí jsou psi umístěni na pokojích či chatkách se svými majiteli.

Článek VII.: Přeprava zvířat na veřejné vystoupení zvířat

1. Přeprava zvířat musí být prováděna v souladu se zákonem č.246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a přílohy č. 3 vyhlášky č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě. Psi jsou na veřejné vystoupení přepravováni většinou osobním vozem, a to majitelem, respektive psododem. Možná je i přeprava hromadnou dopravou. Psi lze přepravovat jedině tehdy, pokud jejich tělesný stav plánovanou přepravu dovoluje. To znamená, že je za účelem veřejného vystoupení zakázáno přepravovat psy nemocné nebo zraněné.
2. Zejména je nutno dodržovat následující zásady:
  - a) chovatel musí zajistit dostatek prostoru k tomu, aby zvířata mohla zaujmout odpovídající přirozenou polohu,
  - b) větrání a objem vzduchu v dopravních prostředcích tak, aby odpovídaly podmínkám přepravy a byly přiměřené počtu přepravovaných zvířat,
  - c) podání vody a krmiv (je-li to nezbytné) během přepravy,
  - d) přizpůsobení jízdy tak, aby se zabránilo nadměrným otřesům nebo naklánění
3. Zvířata lze přepravovat pouze v dopravních prostředcích, které jsou konstruovány tak, aby technicky zabezpečily pohodu zvířat, minimalizovaly možnost jejich zranění při přepravě, umožňovaly pravidelnou kontrolu stavu zvířat a jejich pohody a splňovaly technické požadavky a měly stanovené vybavení.
4. V prostorech přepravních prostředků, v nichž jsou přepravována zvířata, se nesmí manipulovat s volným ohněm, nesmí být současně přepravovány předměty, které by mohly nepříznivě ovlivnit pohodu zvířat nebo poškodit jejich zdraví, zejména látky dráždivé a hořlaviny.
5. Během nakládky, vykládky a převádění zvířat musí být se zvířaty zacházeno šetrně.
6. Psi není dovoleno přepravovat v uzavřených prostorách aut bez dostatečného přístupu světla. Při přepravě musí být psi pod dohledem člověka.
7. Ponechání psa v uzavřeném dopravním prostředku bez dozoru člověka. Toto je povoleno pouze výjimečně a krátkodobě, např. při tankování pohonných hmot, při komunikaci v recepci ubytovacího zařízení apod. Psu musí být v takovém případě zajištěn dostatek vzduchu, prostoru, případně světla a dále vhodná teplota prostředí (např. funkční klimatizace v létě a topení v zimě). Delší ponechání psa v uzavřeném prostoru dopravního prostředku může být považováno za týrání.

Článek VIII.: Veterinární péče a zabezpečení první pomoci

1. Všechna zvířata budou podrobena vstupní veterinární prohlídce před započítáním zkoušek. Psodod se musí prokázat platným očkovacím průkazem.
2. Pořadatel zabezpečí na veřejném vystoupení zvířat pomůcky pro první pomoc a zajistí odbornou službu veterinárním lékařem na telefonu s tím, že v případě potřeby bude pohotově k dispozici.

Článek IX.: Způsob poučení osob o ochraně zvířat

Pořadatel provede poučení osob, které se aktivně zúčastní veřejného vystoupení zvířat, ve vztahu k ochraně zvířat a jejich pohodě podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, § 4 vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu a tohoto Řádu následujícím způsobem:

1. Zveřejní tento Řád prostřednictvím internetu, nebo ho na žádost účastníka zašle mailem nebo poštou
2. Ústně na místě poučí osoby, které se aktivně zúčastní veřejného vystoupení zvířat.

Článek X.: Důvody k zastavení veřejného vystoupení

Pořadatel je oprávněn a povinen:

- a) kontrolovat dodržování Řádu v místě konání, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností stanovených Řádem a při zjištění závad je povinen zjednat nápravu
- b) stanovit, aby zvířata, která svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních zvířat, byla vyřazena z veřejného vystoupení
- c) zastavit konání veřejného vystoupení při výrazném zhoršení klimatických podmínek (v případě canisterapeutických zkoušek, které se konají ve vnitřních prostorách, toto platí spíše v případě neúměrného horka bez možnosti klimatizace)
- d) vyloučit zvíře z veřejného vystoupení v případě, že by se u tohoto zvířete projevil příznaky nemoci, stresu či jiné negativní příznaky, které by vedly k utrpení zvířete
- e) vyloučit účastníky za neetické chování ke psu a projevy agresivity vůči psům.
- f) zastavit konání veřejného vystoupení při nezpůsobilosti podmínek (terénu, zařízení, vybavení atd.) pro veřejné vystoupení, které vyvolaly nebo mohou vyvolat utrpení zvířat,

Článek XI.: Platnost a účinnost Řádu

1. Tento Řád je platný pouze ve znění schváleném Ministerstvem zemědělství, změny tohoto Řádu musí být projednány s Ministerstvem zemědělství a být schváleny.
2. Tento Řád nabývá platnosti a účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení Ministerstvem zemědělství.

.....
datum, razítko a podpis žadatele